

10 principper for forældresamarbejde

- et dialogværktøj til at styrke
forældresamarbejdet i daginstitutioner,
skoler, SFO'er og klubber

**Høje-Taastrup
Kommune**

Fælles om et stærkere forældresamarbejde

”10 principper for forældresamarbejdet” sætter en fælles retning for et styrket forældresamarbejde i Høje-Taastrup Kommune. Dialogværktøjet her skal sætte gang i drøftelser og beslutninger på daginstitutioner, skoler, SFO’er og klubber om at udvikle forældresamarbejdet.

I Høje-Taastrup Kommune ser vi et stort potentiale i et stærkere samarbejde mellem forældre og personale omkring de børn og unge, som vi har et fælles ansvar for. Børn og unge er sammen med deres forældre eller medarbejdere på 0-18-årsområdet i de fleste timer i døgnnet. Et tættere samarbejde mellem forældre og personale kan styrke vores fælles indsats for børn og unges læring og udvikling.

10 principper sætter retningen

Disse 10 principper udgør den fælles ramme for forældresamarbejdet i Høje-Taastrup Kommune og sætter retningen for den udvikling, vi ønsker på hele 0-18 års-området. Principperne er udviklet i et tæt samarbejde mellem forældre og fagpersoner på tværs af hele området og vedtaget af Byrådet.

Målet er, at alle forældre i Høje-Taastrup Kommune i endnu højere grad end i dag vil opleve sig selv som en samarbejdspartner i daginstitutioner, skoler, SFO’er og klubber – både omkring eget barn og omkring det fællesskab, barnet indgår i.

Et styrket forældresamarbejde skal bidrage til, at børn og unge i Høje-Taastrup Kommune trives, udvikler sig og lærer endnu bedre end i dag. Det er en af de centrale indsatser under Høje-Taastrup Kommunes store kvalitetsreform af børne- og ungeområdet, Morgendagens Børne- og Ungeliv.

Sæt gang i lokal dialog og beslutninger

Nu skal principperne omsættes til lokal virkelighed på daginstitutioner, skoler, SFO’er og klubber og andre kommunale tilbud til børn og unge. Første skridt er, at I som forældrerepræsentanter og fagpersoner drøfter og beslutter, hvordan I kan udvikle og opbygge et stærkere og mere forpligtende forældresamarbejde hos jer.

Dialogspørgsmålene til hvert princip er et godt udgangspunkt for drøftelser og beslutninger på personalemøder, lokale ledelsesmøder, bestyrelsesmøder, i klubråd og lignende. I kan også bruge forældrespørgsmålene ved forældremøder.

Forældre og personale samarbejder aktivt om at fremme barnets/den unges udvikling, trivsel og læring

Forældre og personale har en fælles opgave omkring barnet/den unge, og personalet inddrager *alle* forældre aktivt i samarbejdet om deres barn, uanset deres forudsætninger.

Familien er fundamentet i barnets/den unges liv. Personalet efterspørger derfor altid forældrenes viden om deres barn og inddrager den i det professionelle arbejde.

Forældrenes opbakning til de faglige indsatser er afgørende for barnets trivsel og udvikling. Personalet formidler indhold og mål i de faglige indsatser på en måde, der giver forældrene de bedste betingelser for at støtte og bygge videre på den faglige indsats derhjemme.

4

”Vi formidler de faglige mål og indsatser med fotos og korte tekster og fortæller samtidig helt kort, hvad forældrene selv kan gøre”.

Kan vi – måske i særlige tilfælde - bruge hjemmebesøg til at give samarbejdet en god start?

Dialog i personalegruppen

- Er der forskel på at samarbejde og samarbejde aktivt? Hvilke?
- Hvad betyder det for samarbejdet, hvis I får større indsigt i forældrenes viden om deres barn? I hvilke situationer er det særligt vigtigt?
- Hvordan kan I gøre det mere systematisk end i dag?
- Hvordan kan I gøre det nemmere for forældrene at støtte og bygge videre på jeres faglige indsats?

Dialog med forældre

- Er der forskel på at samarbejde og samarbejde aktivt? Hvilke?
- Hvordan kan I mærke, om personalet aktivt bruger jeres viden om jeres barn? I hvilke situationer er det særligt vigtigt?
- Hvad betyder det for jer at kende og forstå personalets faglige indsats i forhold til jeres barn og gruppen?
- Hvornår er det let/svært for jer at støtte og bygge videre på personalets faglige indsats? Hvad kan gøre det lettere?

Personalets kommunikation og formidling til forældrene skal være let tilgængelig

Kommunikationen mellem forældre og personale er afgørende for et godt samarbejde og skal være let at gå til.

Forældrene skal have let adgang til at følge med i deres børns liv og til at kommunikere med personalet. Det gælder både i forhold til de praktiske forhold og i forhold til barnets/den unges trivsel, udvikling og læring.

Der skal være klarhed om, hvordan kommunikationen foregår, og hvordan man som forældre følger med. Det praktiske omkring kommunikationen skal være så let som muligt, så personale og forældre kan bruge kræfterne på indholdet.

5

Kan vi bruge vores digitale muligheder mere konsekvent og systematisk...

Dialog i personalegruppen

- Hvad tror I er vigtigt for, at forældrene oplever, at kommunikationen er let tilgængelig?
- Hvordan oplever I selv institutionens kommunikation og formidling? Hvad virker godt/mindre godt?
- Har I formidlet til forældrene, hvordan kommunikationen om forskellige forhold foregår hos jer?
- Har I konkrete idéer til, hvordan I kan gøre kommunikation og formidling bedre hos jer?

Dialog med forældre

- Hvad er vigtigt for, at I som forældre oplever, at kommunikationen er let tilgængelig?
- Hvordan oplever I kommunikation i dag? Hvad virker godt/mindre godt?
- Er det klart for nye forældre, hvordan kommunikationen foregår?
- Har I konkrete idéer til, hvordan kommunikation og formidling kan blive bedre hos jer?

Personalets sprog skal være forståeligt og brugbart for forældrene

Forældre skal kunne mærke, at personalet er professionelle inden for deres fag – også i måden de skriver og taler på. Men sproget skal altid være let at forstå og bidrage til at styrke samarbejdet.

Personalet formidler deres faglighed i et sprog, som forældrene kan forstå og handle på, og som giver forældrene indsigt i personalets arbejde med det enkelte barn/ den enkelte unge og gruppen.

Personalet tager ansvar for, at sproget bidrager til at styrke positive relationer og samarbejde, og at budskaber bliver forstået, som de er ment – både i formidling af hverdagens gode historier og ved problemer eller udfordringer.

6

Kan vi i højere grad formidle faglig viden om børnenes udvikling, trivsel og læring ved forældrearrangementer?

Kan vi bruge fotos og korte tekster til at dele de gode historier – også fra forældrene?

Dialog i personalegruppen

- Hvordan kan forældrene mærke i jeres sprog, at I er professionelle?
- Hvad gør I for at sikre, at det er let for forældrene at forstå og handle på det, I siger og skriver?
- Hvordan kan sproget være med til at styrke relationer og samarbejde?
- Hvordan sikrer I jer, at budskaber bliver forstået, som de er ment?

Dialog med forældre

- Kan I mærke i måden, personalet skriver og taler på, at de er professionelle inden for deres fag?
- Er det let at forstå og handle på de informationer, I får? Hvad fungerer godt/mindre godt?
- Hvad betyder sproget for relationer og samarbejde omkring børnene?

Indholdet i forældresamarbejdet er et fælles ansvar

Personale og forældre bidrager ligeværdigt til indholdet i forældresamarbejdet, og personalet skaber rammerne for en åben dialog.

Personalet tager ansvar for, at dialogen både har fokus på de temaer, som personalet finder vigtige i forhold til barnet, og de temaer, forældrene har behov for at drøfte. Det gælder både i dialogen om det enkelte barn/den enkelte unge og i den fælles dialog og kommunikation.

Det skal være trygt for forældre at bruge samarbejdet med både personalet og andre forældre til at lykkes endnu bedre som forældre, fx ved at få ny viden og udveksle erfaringer med andre forældre.

Kan forældrene være med til at lave dagsordenen for vores forældremøder og samtaler?

Dialog i personalegruppen

- Hvordan inviterer I konkret forældrene til at komme på banen med deres behov og ønsker i samtaler om barnet/den unge?
- Hvad fungerer godt/mindre godt?
- Hvordan kan I arbejde med at skabe et trygt forum for forældrenes spørgsmål og input?
- Hvordan kan I arbejde med at give forældrene nye værktøjer til forældreren og evt. dele erfaringer?

Dialog med forældre

- Hvad kan personalet gøre for at det bliver let at komme på banen med jeres ønsker og behov i samtaler om jeres barn?
- Hvilke ønsker har I til indholdet i samarbejdet med personalet?
- Hvilke ønsker har I til indholdet i samarbejdet med andre forældre?
- Er der temaer, aktiviteter eller indsatser, som kan være med til at styrke samarbejdet?

Vi vil dele relevant viden mellem personale og forældre ved overgange

Personalet opbygger en stor viden om og erfaring med det enkelte barn/den enkelte unge. Den viden er vigtig at overdrage, når barnet/den unge fortsætter til et nyt tilbud (fra institution til skole osv.)

Overgange fra et kommunalt tilbud til et andet skaber risiko for tab af vigtig viden og erfaring. Derfor har vi fokus på at dele personalets viden om barnets/den unges udvikling, trivsel og læring. Find vores fælles retningslinjer for, hvordan overgange tilrettelægges, på www.htk.dk/borger, Familier, børn og unge, Overgange.

Personalet deler relevant viden om barnet/den unge med forældrene, så forældrene har de bedste muligheder for at støtte barnet/den unge i overgangen og videregive relevant viden til det nye personale. Personalet samarbejder med forældrene om at dele relevant viden med kolleger i det nye tilbud.

8

Kan vi samle de vigtigste informationer, der er relevante ved overgangen til næste tilbud, i et dokument, som familien får med?

Kunne vi holde en fælles samtale med familien og det nye tilbud?

Dialog i personalegruppen

- Hvilke typer af viden er relevant for jer, når I modtager et barn/en ung?
- Får I den viden i dag – eller kan I gøre noget for at få den?
- Hvilke typer af viden er relevant at dele med forældrene og det nye personale ved overgangen til det tilbud, der tager over efter jer?
- Hvad kan I konkret gøre hos jer for at overdrage den viden?

Dialog med forældre

- Hvilke erfaringer har I med overgange mellem institutioner/skole m.v.?
- Hvad har fungeret godt/mindre godt?
- Hvad er vigtigt for jer, når personalet overdrager viden til det nye sted?
- Hvilke konkrete idéer har I til at styrke overdragelsen af viden ved jeres barns overgang til et nyt tilbud?

Vi vil fastholde og udvikle den personlige kontakt mellem forældre og personale

Personale og forældre samarbejder om at fastholde og udvikle en god personlig kontakt, der styrker samarbejdet om børnene/de unge.

En god personlig kontakt mellem forældre og personale gør det nemmere at formidle og drøfte udfordringer i forhold til barnet. En god personlig kontakt forældrene imellem gør det også nemmere at løse udfordringer og konflikter blandt børnene/de unge.

Det er vigtigt med et fælles fokus på at fastholde og udvikle den personlige kontakt, både i hverdagen og gennem arrangementer og møder.

”Vi tager på hjemmebesøg, inden børnene skal starte. Det tager tid, men giver et rigtig godt fundament for samarbejdet”.

Vi kan holde tema-dage, hvor alle familier bidrager med mad og kulturelle indslag...

Dialog i personalegruppen

- Hvad betyder den personlige kontakt med forældrene for jeres faglige indsats?
- Hvordan kan I arbejde med at sikre, at den første kontakt bliver god?
- Hvad kan I gøre for at styrke den personlige kontakt med forældrene?
- Hvad kan I gøre for at styrke den personlige kontakt *mellem* forældrene?

Dialog med forældre

- Er der situationer, hvor den personlige kontakt er særligt vigtig?
- Hvordan kan I som forældre være med til at styrke den personlige kontakt med personalet?
- Hvordan kan I som forældre være med til at styrke den personlige kontakt med *andre* forældre?
- Er der noget af det, der bør sættes i system?

Vi vil tydeliggøre, hvad forældre kan forvente, og hvad det enkelte tilbud forventer af forældrene

Med klarhed om forventninger skaber vi den bedste grobund for gensidig forståelse, opbakning og samarbejde.

Høje-Taastrup Kommune har en række fælles politikker og indsatser, som tilsammen udgør de fælles rammer for, hvad forældre kan forvente af de kommunale tilbud, og hvad kommunen forventer af forældrene.

Forældre kan forvente at møde engageret og fagligt kompetent personale, der arbejder for, at alle børn udvikles og udfordres, så de trives og lærer mest muligt, uanset forudsætninger.

Som kommune forventer vi, at alle forældre samarbejder aktivt med personalet og bakker op om den faglige indsats og fællesskabet.

De enkelte områder og institutioner arbejder med at konkretisere og tydeliggøre, hvad de forventer af forældrene, og hvad forældrene kan forvente af dem.

10

Kunne aftaler om forældrenes ansvar og opgaver fremgå af læreplanerne?

Vi kan lave en folder til alle nye forældre, der beskriver de gensidige forventninger til forældre-samarbejdet.

Dialog i personalegruppen

- Hvad forventer I af forældrene på jeres område?
- Hvad kan forældrene forvente af jer?
- Hvordan kommunikerer I jeres forventninger?
- Hvad kan I gøre for at styrke forventningsafstemningen?

Dialog med forældre

- Hvad forventer I af institutionen?
- Hvad bør man forvente af jer som forældre?
- Hvordan kan personalet bedst kommunikere institutionens forventninger til jer?
- Har I konkrete idéer til at styrke forventningsafstemningen?

Forældrenes ressourcer og engagement skal bidrage til at styrke forældresamarbejdet

Vi vil bruge forældrenes ressourcer og engagement til at styrke samarbejdet om de fællesskaber, børnene/de unge er en del af.

Mange forældre engagerer sig i fællesskabet omkring børnene/de unge. Det engagement skal vi blive endnu bedre til at anerkende og skabe rum for – med respekt for at forældrene er frivillige.

Forældre kan fx hjælpe nye forældre med en god introduktion til fællesskabet og bidrage med viden, tid eller evner i aktiviteter med børnene/de unge.

Personalet kan fx skabe rammerne for dialog mellem forældre og/eller med de ansatte om udfordringer og løsninger i forhold til børnene/de unge.

”Vi inviterer forældrene i ”praktik”. Det styrker kendskabet til hinanden – både fagligt og socialt”.

Kunne vi lave et fælles forældreråd i lokalområdet for at styrke ”den røde tråd” på tværs af tilbud?

Dialog i personalegruppen

- Hvordan kan I hos jer skabe rum for, at forældrene i højere grad bruger deres ressourcer og engagement til gavn for fællesskabet?
- Hvordan kan I skabe rammer for dialog mellem forældre om fælles udfordringer i forhold til børnene/de unge?
- Er der noget, der er vigtigt at være opmærksom på, når I inviterer forældrene ind i en anden rolle, der vedrører *fællesskabet* af børn – altså ikke kun deres eget barn?

Dialog med forældre

- I hvilke situationer kan I som forældre bidrage til fællesskabet med jeres ressourcer og engagement?
- Hvad kunne I fx tænke jer at bidrage med?
- Hvordan kan I som forældre hjælpe nye forældre til rette i fællesskabet?
- Er der noget, der er vigtigt at være opmærksom på, hvis I som forældre indgår i en rolle, der vedrører *fællesskabet* af børn – altså ikke kun jeres eget barn?

Vi vil målrettet styrke samarbejdet om børn og familier i udsatte positioner

Det er et fælles ansvar for personale og forældre at skabe et stærkt fællesskab, der også rummer børn og familier i udsatte positioner.

Børn og unge kan komme i en udsat position som følge af de rammer og vilkår, de har til rådighed. I Høje-Taastrup Kommune ønsker vi at tilpasse fællesskabet, så alle kan være med, dér hvor de har det største udbytte af at være. Både personale og forældre spiller en afgørende rolle for, at dette lykkes.

Personalet har ansvaret for den faglige indsats i forhold til det enkelte barn i en udsat position. Personalet har også ansvaret for at inddrage og støtte familien og for at inddrage ressourcer, der kan støtte barn og forældre – såvel fagpersoner som andre personer i barnets/den unges netværk.

Men også andre forældre er afgørende for, at børn i udsatte positioner og deres forældre forbliver i fællesskabet. Det er derfor vigtigt, at personale og forældre samarbejder om at opbygge stærke forældre-netværk, der understøtter et rummeligt fællesskab.

12

Vi kan hjælpe forældre med at lave små netværksgrupper, hvor de kan sparre med hinanden...

Vi kan styrke de indbyrdes relationer mellem forældrene ved at de løser opgaver sammen ved arrangementer.

Dialog i personalegruppen

- Hvordan arbejder I med at skabe fællesskaber, der også rummer børn og forældre i udsatte positioner?
- Hvordan kan I arbejde med at inddrage andre forældre som ressourcer omkring børn/unge i udsatte positioner?
- Hvordan kan I arbejde med at styrke forældre-netværket?

Dialog med forældre

- Hvordan kan I som forældre bidrage til, at fællesskabet også rummer børn og forældre i udsatte positioner?
- Hvad skal der til for, at I vælger at række positivt ud til forældre med et barn i en udsat position?
- Kan I forestille jer at gøre en særlig indsats for et andet barn/ung i en udsat position?
- Hvad kan I gøre for at styrke forældre-netværket?

Vi vil evaluere og følge op på, om vores forældresamarbejde styrkes

Et stærkere forældresamarbejde skal være med til at fremme børn og unges udvikling, trivsel og læring. Derfor følger vi op og evaluerer – både lokalt og centralt.

Arbejdet med at styrke forældresamarbejdet på tværs af hele 0-18 års-området vil og skal have mange forskellige former. Derfor vil det også være forskelligt, hvordan det bedst giver mening at følge op og evaluere.

Alle institutioner arbejder systematisk med at følge op på effekten af de indsatser, der bliver sat i værk for at styrke forældresamarbejdet. Kommunen følger op på arbejdet med at styrke forældresamarbejdet i den fælles evaluering af indsatserne under Morgendagens Børne- og Ungeliv.

Dialog i personalegruppen og i forældreråd/bestyrelser

- Hvordan udvælger I, hvilke indsatser I vil evaluere og følge op på?
- Hvordan vil I evaluere og følge op i personalegruppen?
- Hvordan vil I evaluere og følge op med forældrene?

Høje-Taastrup Kommune

”10 principper for forældresamarbejde”

Udgivet maj 2015
Høje-Taastrup Kommune
Bygaden 2, 2630 Taastrup
www.htk.dk

Foto: Claus Bjørn Larsen, Magnus Klitten
og Fladså Grafisk
Layout og tryk: Fladså Grafisk

Fælles om et stærkere forældresamarbejde

"10 principper for forældresamarbejdet" sætter en fælles retning for et styrket forældresamarbejde i Høje-Taastrup Kommune. Dialogværktøjet her skal sætte gang i drøftelser og beslutninger på daginstitutioner, skoler, SFO'er og klubber om at udvikle forældresamarbejdet.

Målet er, at alle forældre i Høje-Taastrup Kommune i endnu højere grad end i dag vil opleve sig selv som en samarbejdspartner i daginstitutioner, skoler, SFO'er og klubber – både omkring eget barn og omkring det fællesskab, barnet indgår i.

Et styrket forældresamarbejde skal bidrage til, at børn og unge i Høje-Taastrup Kommune trives, udvikler sig og lærer endnu bedre end i dag. Det er en af de centrale indsatser under Høje-Taastrup Kommunes store kvalitetsreform af børne- og ungeområdet, Morgendagens Børne- og Ungeliv.

Læs mere om Morgendagens Børne- og Ungeliv på www.htk.dk/morgensdagens

Som ansat kan du finde idékatalog til arbejdet med "10 principper for forældresamarbejdet" på intranettet HTKalle.

**Høje-Taastrup
Kommune**